

Uusissa postimerkeissä Suomenlahtea, sirkusta ja Sibelius-monumentti

Huhti- toukokuussa ilmestyy seitsemän erilaista postimerkkiä, joista viisi postimerkkivihkossa. Jokaisen merkin arvo vastaa kotimaan 1. luokan kirjeen postimaksua 50 grammaan asti.

Postimerkit merentutkimuksen ja ympäristösuojelun asialla

Viime syksynä alkanut Suomenlahti-postimerkkisarja saa jatkoa 15. huhtikuuta, kun Suomenlahden vedenalaisesta luonnosta ja sen tutkimuksesta ilmestyy viisi postimerkkiä sisältävä vihko. Kaikki postimerkit ovat 1. luokan ikimerkkejä joten vihko maksaa 3 euroa.

Suomenlahti -postimerkkivihkon, merkeille valmistetun ensipäivänkuoren ja -leiman suunnittelija on meribiologi, tutkimussukeltaja ja merihistorian harrastaja **Juha Flinkman**. Hän on suunnitellut myös jo ilmestyneen sarjan ensimmäisen postimerkkivihkon, jossa esitellään koko sarjan teemat: merentutkimus, majakat ja hylt.

Vihkon ainoan pystymerkin alaosassa ja sen vieressä olevissa merkeissä kerrotaan vedenalaisesta maailmasta. Matalan veden eliöstöä merkeissä edustavat sinisimpukat, rakkolevä sekä Itämeren murtovesiluonnetta kuvastavat kalalajit ahven ja kampela. Oikeanpuoleisissa merkeissä siirrytään ulappavesiin: pintavesissä on kasviplanktonia, hiukan syvemmällä hämärässä eläinplanktonia ja syvällä pimeässä silakoita ja turska. Vastaavasti pystymerkin ja sen viereisten merkkien yläosassa kuvataan maisemaa meren pinnan yläpuolella: vyöhykkeistä saaristoa, veneitä ja meren yllä kaartelevia lapintiirjoja. Kuvasta voi erottaa myös Hankoniemellä, Suomen eteläisimmässä kärjessä sijaitsevan Tvärminnen eläintieteellisen aseman, joka ensi syksynä täyttää sata vuotta.

Merkit kertovat Itämerestä ainutlaatuisena, vaikeana ja herkästi haavoittuvana elinympäristönä, johon vain harvat kasvi- ja eläinlajit ovat sopeutuneet. Niillä halutaan kiinnittää huomiota myös Itämeren tutkimuksen ja suojelun tarkeyteen.

Sirkusta EUROPA-postimerkissä

15. huhtikuuta ilmestyy myös sirkusaiheisen postimerkki. Merkin on piirtänyt **Nina Rintala** ja sen arvo on 0,60 euroa. Merkki kuuluu Euroopan postihallintojen yhteiseen EUROPA - postimerkkisarjaan.

Nykymuotoisen sirkuksen perustaja on englantilainen **Philip Astley**, entinen ratsuväen lippumies ja ratsastuskoulun pitäjä. Hän avasi Lambethissä ratsastusareenan vuonna 1769 rahoilla, jotka hän tarinan mukaan sai myytyään Westminster Bridgeltä löytämänsä timanttisormuksen.

Suomen Posti Oyj

Postimerkkikeskus

00011 POSTI

PL 2

puh. 0204 51 0123

postimerkkikeskus@posti.fi

Tarkkaa aikaa ei osata sanoa, milloin Astleyn järjestämistä ratsastusesityksistä tuli nykymuotoiseen sirkukseen verrattavia näytöksiä. Ohjelmanumeroiden määrä kasvoi ja monipuolistui pikku hiljaa. Ajan kuluessa mukaan tulivat muun muassa voimamies, klovnit ja akrobaattiryhmä. Näytäntöjen todellisia tähtiä olivat kuitenkin ratsut ja ratsastajat. Astleyn näytösten ohjelmakaavaa ja hänen luomiaan sirkusperinteitä noudatetaan suurella määrällä tänäkin päivänä.

Ensi kesänä tulee kuluneeksi 200 vuotta siitä, kun ensimmäinen sirkusseurue todistettavasti tuli Suomeen. Ranskalainen Jean Lustrén seurue saapui Tukholmasta Turkuun ja aloitti Kupittaalalla esityksensä 7.7.1802. Sirkus viipyi paikkakunnalla noin kuukauden verran, minkä jälkeen se palasi Tukholmaan. Seuraavina vuosikymmeniä Suomessa nähtiin runsaasti erilaisia sirkusesityksiä.

Suomalaisen sirkustoiminnan käynnistivät tallimestarit, veljekset **Carl** ja **Johannes (John) Ducander**. He järjestivät tammikuussa 1892 Turun maneesissa neljä "amatöörisirkusnäytäntöä". Muutaman vuoden kuluttua he perustivat oikean sirkusseurueen. Sirkus C. ja J. Ducander antoi ensinäytöksensä Terijoella elokuussa 1896. Seurueeseen kuului 50 henkilöä ja 30 hevosta.

Sirkuksen 200-vuotistaivalta Suomessa juhlietaan Turussa koko kuluvan vuoden. Muun muassa Turun Linnaan rakennetaan yhteistyössä Pietarin sirkusmuseon ja Ruotsin sirkusakatemian kanssa sirkushistoriallinen näyttely, johon voi tutustua 25.4.2002 - 31.1.2003. Sirkusjulistesta avautuu näyttely Wäinö Aaltosen museossa 13.6. Aboa Vetus-museon muuriin valmistuvaa sirkusmosaiikkityötä voi ihaila 24.7. lähtien.

Sibelius-monumentti Pohjola-postimerkissä

Säveltäjäimestari **Jean Sibeliuksen** (1865-1957) elämäntyöstä kertova monumentaaliveistos *Passio Musicae* on aiheena 3.5.2002 ilmestyvässä 0,60 euron arvoisessa erikoispostimerkissä. Merkki ilmestyy Pohjoismaiden Postien Pohjola-postimerkkisarjassa, jonka teemana tänä vuonna on nykyajan ympäristötaide. Kuvanveistäjä, professori **Eila Hiltusen** (s.1922) kuuluisan suurveistoksen on postimerkkiin suunnitellut taiteilija **Päivi Vainionpää**. Merkki pohjautuu **Otso Pietisen** ottamaan valokuvaan.

Helsingin Töölössä sijaitseva Sibelius-monumentti valmistui vuonna 1967 ennennäkemättömän kohon saattelena. Kansallissäveltäjän muistomerkestä oli järjestetty avoin veistoskilpailu, jonka ensimmäinen tulos oli herättänyt niin kiivasta keskustelua, että oli päätetty järjestää uusintakilpailu. Toiselle kierrokselle oli kutsuttu kaikki palkittujen ja lunastettujen töiden tekijät. Eila Hiltusen kolmella jalalla seisova, yhteenhitisatuista teräsputkista koostuva suurveistos oli valittu jatkokilpailun voittajaksi, silti veistoksen abstraktisuus oli herättänyt epäilyjä sen soveltuvuudesta suurmiehen muistomerkeksi. Lopulliseen versioon kuvanveistäjä lisäsi teokseen liitettäväksi erillisen reliefimäisen muotokuvan säveltäjäimestarin kasvoista.

Sibelius-monumentista tuli Eila Hiltusen suuri taiteellinen läpimurto. Sitä pidetään kiistatta yhtenä maamme merkittävimmistä muistomerkeistä ja sen asema suomalaisessa veistotaiteessa on suorastaan ikoninen.

Eila Hiltusen laajaan tuotantoon kuuluu myös monia muita julkisia teoksia, muun muassa suihkukaivo *Veden alla* (1960) Tampereella, *A la Russe* (1965) Turun kaupunginteatterissa ja *Palmulehto* (1975) Teheranissa. Eila Hiltusella on suomalaisista veistäjistä eniten teoksia ulkomailla. UNESCO:n päämajassa Pariisissa on Sibelius-monumentin pienoismalli, lisäksi Montrealissa ja New Yorkissa on monumentin täysimittainen osaluonnos.

Postimerkin ensipäivänleimaus on Hämeenlinnassa, TAVASTEX 2002 - postimerkinäyttelyssä. Näyttely järjestetään Hämeenkaarella 3.-5.5.2002.

Lisätietoja: johtaja Markku Penttinen, puh. 0204 51 5519

Click here to view pictures: <http://www.newsonline.nu/imgway/index.asp?pmid=18183>